

Мерсел БИЉАЛИ

“
*Golemi rabot i
za mali lu/e*
”

Пред некој ден од еден електронски медиум беа најавени можните мерки кои Република Македонија би можела да ги преземе во случај на попречување на поканата за полноправно зачленување на државата во НАТО. И тоа од новинар кој ниту во сон не би сакал Македонија да ја види во Алијансата. Тие мерки би биле: барање во ОН за користење на уставното име; откажување од Времената спогодба; враќање на старото знаме; враќање на старите уставни решенија за македонското малцинство во соседните држави; преименување на Коридорот 10 во "Александар Македонски" итн.

Со свој камен по своја глава. Логиката на евентуално преземање на вакви мерки, може многу да ѝ наштети на државата. Основно што треба да се постави како прашање е што би можела Македонија да постигне како повољни позиции со таквата најава или евентуално со примена на овие мерки, гледано од аспект на долгорочни национални интереси на државата. Или, пак, можеби таквите мерки, макар како

најава, можат да имаат спротивен ефект, враќајќи се како своевиден политички неповолен бумеранг. Воопшто не верувам дека исходот од таквите можни мерки би ѝ донеле нешто корисно на државата. Напротив, сигурен сум дека државата со тоа ќе се доведе до тотална политичка, сообраќајна и економска изолација, претворајќи се во своевидна антиевропска енклава. Имено, со тоа европската иднина на земјата би се запечатилa за цели дваесет години, оправдувајќи се пред другите дека тоа е наша желба за самоисклучување од

постигне многу поповољни резултати во битката за името на државата.

Политичката цена која ќе ја плати државата од таквите ирационални постапки би била:

1) Тотално политичко изолирање на државата; суспендирање на нејзината европска иднина на подолг период; запирање на постојниот евроатлантски процес, што на државата повеќекратно би ѝ наштетилa, и други неповољности.

2) Државата самоволно би се изолирала од балканската сообраќајна мрежа, бидејќи Грците тогаш би пре-

НЕПРЕСМЕ

евроатлантските процеси. Во подолг период нема да има преговори, зашто Грците би имале одлично оправдување пред европските институции дека Република Македонија се однесува тотално некооперативно, комбинирano со политички аматеризам. Земјавата би била обвинувана дека со нејзините постапки ги урива сите мостови на комуникација за изнаоѓање можен компромис со нејзиниот јужен сосед. Така самите ние, по наша вина, со тврдоглавост, непресметливост или неснаодливост би ја заслужиле етикетата - дека водиме политика заснована не врз долгорочни национални интереси, туку врз магарешки инает.

Контрамерките кои би ги презела Грција како реторзии или репресалија

станале да го користат македонскиот дел од Коридорот 10, поради провокативното преименување. Така, наместо овој дел од нашиот коридор, Грција би го користела делот на Коридорот 4 кој поминува низ западниот дел на Бугарија, и повторно би се приклучил во српскиот дел од Коридорот 10. Со тоа Грците не би изгубиле повеќе од 60 километри модерен автопат. И така српскиот јужен дел на овај Коридор не е во добра положба. Тогаш Македонија би била заобиколена и би се претворила во своевидно балканско слепо црево. Таквото заобиколување на делот на нашата држава Грците нема многу да ги чини. Исто така, со најавените мерки Коридорот 8 и нафтоводот АМБО, кои се од огромно значење за нашиот

СИТЕ ВО ЕВРОПА СЕ СВЕСНИ ДЕКА ВО ОВОЈ МОМЕНТ, ПОРАДИ КОНСТЕЛАЦИИТЕ НА ОДНОСИТЕ ВО ГРЧКИОТ ПАРЛАМЕНТ, ГРЦИТЕ НЕМААТ ПОЛИТИЧКИ КАПАЦИТЕТ И МОЖНОСТ ЗА ДА ПРАВАТ ГОЛЕМИ ОТСАПКИ. ТОА БИ ЗНАЧЕЛО СИГУРЕН ПАД НА ВЛАДАТА ВО ГРЦИЈА. ВОДСТВОТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ТРЕБА ДА ИГРА КОНСТРУКТИВНО И КООПЕРАТИВНО НА ДВА ТЕРЕНА.

(дозвољени во меѓународното право), пред меѓународната јавност би изгледале како природна реакција на нашите преземени ирационални чекори. Од таквите мерки најмногу штета апсолутно би имала самата Република Македонија. Таа би платила огромна политичка, сообраќајна и економска цена, што со ништо не може да се оправдува, особено ако се има предвид дека можела да преземе низа постапки за да

развој, би добиле смртоносен удар. Тоа е од причина што грчкото влијание за европско финансиско неподдржување на овие проекти, би се сметало за оправдано и тоа би било како дел од арсеналот на контрамерките поради нашата непресметливост.

3) Од економски аспект, поради политичката и сообраќајната изолираност на државата, многу нешта економски би тргнале во спротивна насока, така

ОД ЕКОНОМСКИ АСПЕКТ, ПОРАДИ ПОЛИТИЧКАТА И СООБРАЌАЈНАТА ИЗОЛИРАНост НА ДРЖАВАТА, МНОГУ НЕШТА ЕКОНОМСКИ БИ ТРГНАЛЕ ВО СПРОТИВНА НАСОКА, ТАКА ШТО ДРЖАВАТА ПОДОЛГ ПЕРИОД БИ ОСТАНАЛА НА МАРГИНИТЕ НА БАЛКАНСКИТЕ ТРЕНДОВИ НА ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ.

што државата подолг период би останала на маргините на балканските трендови на економски развој.

Што треба да се направи во рам-

ките на постојните услови?

Неубедливо е да се мисли дека со најавените мерки Грција би се одвратила од нејзините намери да ја попр-

чува поканата за Република Македонија за зачленување како полноправна членка во НАТО. Напротив, веќе е познато дека ултимативниот стил на политичко и дипломатско комуницирање, не им помогнал многу ниту на најсилните држави. Политиката "или или", другата страна, пред сè, поради реакцијата од внатрешната јавност, редовно ја доведува до таква позиција - и да сака да не може да направи никакви отстапки во полза на решавањето на проблемот. Исто така, пред меѓународните институции на другата страна би ѝ ги зајакнале позициите, имајќи оправдување дека спротивната страна (во нашиот случај Македонија) преземала ирационални и груби политички мерки. Сигурен сум дека таков најавен наш чекор едвај ќе го дочекаат грчките нерационални кругови. Сите во Европа се свесни дека во овој момент, поради констелациите на односите во грчкиот Парламент, Грците немаат политички капацитет и можност за да прават големи отстапки. Тоа би значело сигурен пад на Владата во Грција.

Водството на Република Македонија треба да игра конструктивно и кооперативно на два терена. Првиот терен би требало да биде играњето активна улога во преговорите за името во рамките на Обединетите нации, водени од посредникот Нимиц, предлагајќи различни формулации, што во нијанси би се разликувале од предлогот на Нимиц даден пред речиси три години, а кој беше отфрлен од грчка страна. Со тоа Македонија во континуитет би демонстрирала конструктивност во изнаоѓањето решение за спорот. Вториот терен, би било политичкото лобирање во рамките на членките и структурата на НАТО. Факт е дека моментниот политички терен е многу тесен, и дека е потребно повеќе време и во порелаксиран политички амбиент да се разговара за наоѓање можно и прифатливо решение. Тоа го знаат сите членки на НАТО. Поради ова, фокусот треба да се преориентира кон тоа до пред априлскиот Самит во Букурешт да се изнајде компромисно преодно решение, кое ќе биде дел од завршниот документ на Самитот, кој ќе предвидува дека до ратификацијата на македонското зачленување во Алијансата, во грчкиот Парламент треба да изнајдат прифатливо решение. Доколку ова помине, а има големи шанси, Република Македонија би се здобила со многу поповолни позиции во преговорите по поканата. Мислам дека ова решение е многу подобро отколку една варијанта која циркулира како "условна покана", што всушност претпоставува стриктно исполнување на обврските за да се симне зборот "условна".

ТЛИВОСТ

